

23.6.5

47a (דלאו אורחא) → 48a (לא היו קוברין)

1. ויהי הם קברים איש והנה ראו את הגדוד ושליכו את האיש בקבר אלישע וילך ויגע האיש בעצמות אלישע ויהי ויקם על רגליו: מ"ב יג, כא
 2. ויהי כעברם ואלהו אמר אל אלישע שאל מה אעשה לך בטרם אלקח מעמך ויאמר אלישע ויהי נא פי שננים ברוחך אלי: מ"ב ב, ט
 3. אל נא תהי פמת אשר בצאתו מרחם אמו ויאכל חצי בשרו: במדבר יב, יב
 4. ...אלהים באו גוים בנחלתך טמאו את היכל קדשך שמו את רושלם לעינים: נתנו את נבלת עבדיך מאכל לעוף השמים בשר חסידיך לחיתו ארץ: תהלים עט, א-ב
 5. ויצא את האשרה מבית ה' מחוץ לירושלם אל נחל קדרון וישרף אתה בנחל קדרון וידק לעפר וישלך את עפרה על קבר בני העם: מ"ב כג, ו
 6. אבד תאבדון את כל המקמות אשר עבדו שם הגוים אשר אתם ירשים אתם את אלהיהם על הקרים הרמים ועל הגבעות ותחת כל עץ ורענן: דברים יב, ב
 7. ויבאו בני ישראל כל העדה מדבר צן בחדש הראשון וישב העם בקדש ותמת שם מרים ותקבר שם: במדבר כ, א
 8. והורדו זקני העיר ההוא את העגלה אל נחל איתן אשר לא יעבד בו ולא יזרע וערפו שם את העגלה בנחל: דברים כא, ד

- I Analysis of 'מסנה ה' – burial of executed persons in separate ברות (and 2 areas – for נהרין and נחוקין/נהרין) –
- a Explanation: we don't bury a רשע with a צדיק, as exemplified by the story in v. 1
- i Challenge: perhaps that happened to fulfill v. 2 – the promise that אלישע would have "double" אליהו's power
- ii Defense: if so, the resurrected would have gone home; he was revived to leave אלישע's grave
- 1 Question: if so, how was v. 2 fulfilled?
- 2 Answer: by אלישע's healing נעמן from his צרעת (ד) (מ"ב ד); a מצורע is like a dead person (v. 3)
- iii And: just as we don't bury a רשע with a צדיק, we segregate "serious" רשעים from "light" רשעים
- 1 Question: if so, why not have 4 ברות?
- 2 Answer: they had a tradition of 2 ברות
- II Backdoor – סוגיא יוחנן – ר' יוחנן's position regarding temporary דחייה of ארבון
- a Report 1: if someone sinned, designated a חטאת, then became an apostate and then did תשובה – the ארבון is invalid
- i Reason: since he was נדחה (at time of his apostasy), it can not be "restored"
- b Report 2: same case – but he became incompetent (after designation) and then was restored
- i Justification: if we only learned about apostasy, סד"א – since he did this willfully – but wouldn't apply to שוטה
- 1 And: if we only learned about שוטה, סד"א because he had no control over it – but המרת דת is in his control – קמ"ל
- c support from rule about הנדחת – עיר קדשים were found there, they may not be brought
- i Challenge (אב"י): perhaps residents have no כפרה at all – so the קדשים are still נדחה (no proof for ר' יוחנן) as per בעמ"י
- 1 Block (רבא): can't bring proof to someone killed for their רשעות (עיר הנדחת) from one who dies a רשע (בעמ"י)
- 2 Proof: from interpretation of v. 4 (כפרה הרוגי מלכות)
- (a) Block (אב"י): הרוגי מלכות are unique and certainly have כפרה, but perhaps ב"ד הרוגי do not
- (b) Proof: our מסנה – once killed, they are still not buried with family
- (i) Deflection: perhaps they only achieve כפרה after burial
1. Block: if so, let the family have full אבילות (after קבורה)
2. Answer: they also need some measure of decomposition to achieve כפרה
3. If so: why wait until full decomposition for reinterment? (answer: impossible otherwise)
- III Status of dirt around קבר (as part of larger discussion – below – about הזמנה)
- a Story: people would take dirt from רב's grave as a remedy (against fever)
- i שמואל: this is fine, as the dirt is public domain –
- 1 Proof: v. 5 which compares קבר to ע"ז; ע"ז does not obtain at מחבור, as per v. 6
- 2 Challenge: if someone digs a grave for his father and then buries him elsewhere – קבר is אסור forever
- (a) Answer: this is a case of a built קבר, not just excavated
- 3 Challenge: a new grave (unused) is מותר בהנאה; but if a נפל was put there – אסור
- (a) Answer: this again is a built grave
- 4 Challenge: from ruling about the 3 types of ברות
- (a) Answer: again – a built grave
- (i) Note: why is it permissible to move a "found" קבר? Might be מצווה
- (ii) Answer: מצווה has a קול
- IV Dispute about הזמנה (around issue of weaving a shroud, whether it is אסור בהנאה before use)
- a אב"י – prohibited – הזמנה מילתא – infers שם::שם from עגלה ערופה (vv. 7-8) – both are properly done (ע"ז~)
- b רבא – permissible – הזמנה לאו מילתא – infers שם::שם from עבודה זרה (vv. 6-7) – as both are משמשין (~) עגלה ערופה